

WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE – ZAKRES ROZSZERZONY

KLASA 4

Przy ustalaniu oceny z zajęć edukacyjnych stosuje się kryteria ujęte w Statucie IV Liceum Ogólnokształcącego im. Tadeusza Kotarbińskiego w Gorzowie Wielkopolskim
ROZDZIAŁ X ODDZIAŁ V § 84.

XIII. Rzeczpospolita i problem wychodzenia z komunizmu. Uczeń:

- 1) charakteryzuje kulturowy, polityczny, społeczny i gospodarczy bilans rządów komunistycznych w Polsce;
- 2) wymienia najważniejsze wydarzenia związane z przełomem 1989 roku w Polsce oraz w Europie Środkowej;
- 3) charakteryzuje spór polityczny w Polsce po 1989 roku w odniesieniu do sposobów radzenia sobie z dziedzictwem komunizmu;
- 4) wyjaśnia pojęcie partii politycznej; charakteryzuje główne etapy odbudowy wielopartyjnego życia politycznego w Polsce po 1989 roku (ze szczególnym uwzględnieniem zmian w systemie finansowania partii politycznych);
- 5) wymienia reprezentowane w parlamencie Rzeczypospolitej Polskiej partie polityczne oraz osoby stojące na ich czele;
- 6) charakteryzuje transformację gospodarczą w Polsce po 1989 roku;
- 7) wyjaśnia pojęcia prywatyzacji, reprivatyzacji, powszechnego uwłaszczenia;
- 8) charakteryzuje postkomunizm jako zjawisko polityczne i gospodarcze;
- 9) wyjaśnia pojęcia uwłaszczenia nomenklatury i kapitalizmu politycznego; podaje przykłady tych zjawisk w Polsce po 1989 roku;
- 10) wyjaśnia pojęcie sejmowej komisji śledczej;
- 11) wskazuje główne linie debaty i sporu politycznego w Polsce do 2015 r.

XIV. Polityka zagraniczna Polski po 1989 roku. Uczeń:

- 1) charakteryzuje zmiany geopolityczne w otoczeniu Polski po 1989 roku (zjednoczenie Niemiec, rozpad Czechosłowacji i ZSRS) oraz ich znaczenie dla naszego kraju;
- 2) przedstawia główne etapy i konsekwencje wejścia Polski w struktury euroatlantyckie (NATO w 1999 roku) oraz do Unii Europejskiej w 2004 roku;
- 3) charakteryzuje najważniejsze formy regionalnej współpracy w Europie Środkowej, w których uczestniczy Polska: Grupa Wyszehradzka (V4), Trójmorze, relacje z Ukrainą i Białorusią;

4) charakteryzuje zaangażowanie Polski w działalność organizacji międzynarodowych (np. misje pokojowe Wojska Polskiego w ramach Organizacji Narodów Zjednoczonych);

5) przedstawia zaangażowanie Polski (rządu i organizacji pozarządowych, np. „Pomoc Kościołowi w Potrzebie”, Polska Akcja Humanitarna) na rzecz osób prześladowanych na całym świecie z powodu swojego wyznania (w tym pomoc dla chrześcijan) oraz dla ofiar wojen domowych (Syria, Afganistan);

6) charakteryzuje pozycję Polski w debatach nad planowaniem sprawiedliwej transformacji energetycznej i zeroemisyjności Unii Europejskiej oraz realizację wynikających z nich postulatów.

XV. Kulturowe, polityczne i gospodarcze zmiany na świecie po 1989 roku. Uczeń:

1) wskazuje, kto i dlaczego wygrał „zimną wojnę”;

2) charakteryzuje nadzieje i obawy towarzyszące pierwszym latom po upadku komunizmu w Europie Środkowej i Wschodniej (w tym kontekście wyjaśnia pojęcia końca historii Francisca Fukuyamy oraz demokracji bez wartości Jana Pawła II);

3) wyjaśnia pojęcie ludobójstwa i podaje przykłady we współczesnym świecie: Rwanda (1994 rok), Srebrenica (1995 rok);

4) charakteryzuje przyczyny i przejawy globalnego (politycznego i gospodarczego) wzrostu znaczenia Chin

5) wyjaśnia pojęcie wojny hybrydowej i podaje przykłady takich konfliktów;

6) wyjaśnia pojęcie cyberwojny i podaje przykłady takich konfliktów;

7) charakteryzuje kolejne etapy integracji europejskiej po 1989 roku (traktat z Maastricht, traktat lizboński);

8) wskazuje główne organy Unii Europejskiej

9) przedstawia dochody i wydatki budżetowe Unii Europejskiej oraz fundusze Unii Europejskiej i podaje przykłady ich wykorzystania na poziomie regionalnym i centralnym w Rzeczypospolitej Polskiej;

10) wymienia największe siły polityczne reprezentowane aktualnie w Parlamencie Europejskim;

11) charakteryzuje znaczenie polskich eurodeputowanych w Parlamencie Europejskim

12) wyjaśnia pojęcie europejskiej polityki klimatycznej i charakteryzuje jej konsekwencje gospodarcze i społeczne dla życia Europejczyków w pierwszej połowie XXI wieku.